

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**  
Директор ННІ неперервної освіти і туризму  
О.В. Ковальова  
« 3 » червня 2021 р.

**«СХВАЛЕНО»**  
на засіданні кафедри  
публічного управління та  
менеджменту інноваційної діяльності  
Протокол № 14 від « 3 » червня 2021 р.  
В.о. завідувача кафедри:  
С.М. Приліпко

**«РОЗГЛЯНУТО»**

Гарант ОП 281 «Публічне управління та адміністрування»  
Гарант ОП В.В. Олійник (В.В. Олійник)

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ»**

Галузь знань 28 " Публічне управління та адміністрування "  
спеціальність 28 «Публічне управління та адміністрування»  
освітньо-професійна програма 281 «Публічне управління та  
адміністрування»  
Освітній ступінь: бакалавр  
**ННІ неперервної освіти і туризму**

Розробник: к.е.н., професор Куласць М.М.

Київ – 2021 р.

# 1. Опис навчальної дисципліни „Державне регулювання економіки”

|                                                                                 |                                             |                       |
|---------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|-----------------------|
| Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень |                                             |                       |
| Галузь знань                                                                    | (шифр і назва)                              |                       |
| Спеціальність                                                                   | „Публічне управління та адміністрування”    |                       |
| Освітній ступінь                                                                | Бакалавр<br>(бакалавр, спеціаліст, магістр) |                       |
| Характеристика навчальної дисципліни                                            |                                             |                       |
| Вид                                                                             | Нормативна                                  |                       |
| Загальна кількість годин                                                        | 120                                         |                       |
| Кількість кредитів ECTS                                                         | 4,0                                         |                       |
| Кількість змістових модулів                                                     | 2                                           |                       |
| Форма контролю                                                                  | Екзамен                                     |                       |
| Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання             |                                             |                       |
|                                                                                 | денна форма навчання                        | заочна форма навчання |
| Рік підготовки                                                                  | 2020                                        |                       |
| Семестр                                                                         | 3                                           |                       |
| Лекційні заняття                                                                | 30 год.                                     |                       |
| Практичні, семінарські заняття                                                  | 30 год.                                     |                       |
| Лабораторні заняття                                                             | —— год.                                     |                       |
| Самостійна робота                                                               | 60 год.                                     |                       |
| Індивідуальні завдання                                                          | —— год.                                     |                       |
| Кількість тижневих годин для денної форми навчання:                             | 4год.                                       |                       |
| аудиторних:                                                                     | 8 год.                                      |                       |
| самостійної роботи студента -                                                   |                                             |                       |

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Державне регулювання економіки» є професійно-орієнтованою дисципліною для студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою бакалавра з напрямку «Публічне управління та адміністрування»

**Мета дисципліни** – розкриття методології, методики та організації державного регулювання економіки.

Головним завданням дисципліни є розкриття:

- сутності; мети і завдань державного регулювання економіки;
- методологічних основ, методів і засобів впливу держави на економічний і соціальний розвиток;
- теоретичних основ формування та реалізації стратегії соціально-економічної політики держави;
- особливостей державного регулювання різних сфер господарської та соціальної діяльності;
- світового досвіду державного регулювання економіки.

В результаті вивчення навчальної дисципліни **студент повинен знати:**

Теоретичні основи державного регулювання національної економіки, типи економічних систем та механізми їх регулювання, підходи та принципи державного регулювання економіки, форми впливу держави на соціальний розвиток, цілі державного регулювання економіки, методику макроекономічного планування тощо.

**Вміти:** творчо підходити до аналізу фінансової політики держави, формування Державного бюджету, податкового регулювання, обґрунтувати структуру економіки, державну інноваційну та науково-технічну політику, регулювання процесів, що відбуваються в підприємницькому середовищі тощо.

### 3.1. Лекції – 30 год.

| № з/п | Назва розділів та тем, їх зміст                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Кількість годин |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
|       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | СФН             |
| 1.    | <b>Змістовний модуль 1. Теоретичні основи державного регулювання економіки.</b><br><b>Тема 1.</b><br><b>Державне регулювання економіки та функції держави.</b><br><b>Сутність державного регулювання економіки</b><br>Еволюція теорій макроекономічного регулювання. Основні типи економічних систем та механізм їх регулювання. Необхідність та функції державного регулювання економіки. Реалізації економічної функції держави в | 2               |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
|    | змішаній економічній системі                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |
| 2. | <b>Тема 2.</b><br><b>Основи методології та організації державного регулювання економіки</b><br>Сучасні підходи та принципи державного регулювання економіки.<br>Основні форми впливу держави на соціально-економічний розвиток країни.<br>Зміст та класифікація методів.<br>Система органів державної влади та їхні функції у сфері управління економікою України. | 2 |
| 3. | <b>Тема 3.</b><br><b>Стратегія соціально-економічного розвитку держави</b><br>Цілі державного регулювання економіки. Зміст стратегії соціально-економічного розвитку. Соціально-економічне прогнозування. Макроекономічне планування. Державне економічне програмування та цільові комплексні програми.                                                            | 4 |
| 4. | <b>Тема 4.</b><br><b>Фінансова політика.</b><br>Фінансова система України та фінансова політика.<br>Державний бюджет як головний засіб управління соціально-економічним розвитком країни.<br>Податкове регулювання.<br>Механізм реалізації бюджетно-податкового регулювання.<br>Грошово-кредитне регулювання.                                                      | 4 |
| 5. | <b>Тема 5.</b><br><b>Структурна та інвестиційна політика.</b><br>Структура економіки як об'єкт державного регулювання.<br>Структурний ефект та його вимірювання.<br>Державне регулювання структурних зрушень в економіці.<br>Державне регулювання інвестиційних процесів                                                                                           | 2 |
| 6. | <b>Тема 6.</b><br><b>Науково-технічна та інноваційна політика.</b><br>Науково-технічний прогрес: зміст і вплив на соціально-економічний розвиток.<br>Державна науково-технічна політика.<br>Інновації як специфічна форма НТП.<br>Державна інноваційна політика.                                                                                                   | 2 |
| 7. | <b>Тема 7.</b><br><b>Державне регулювання підприємництва</b><br>Поняття підприємництва та його роль в економіці.<br>Державна підприємницька політика.                                                                                                                                                                                                              | 2 |

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |          |
|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
|           | Регулювання процесів, що відбуваються в підприємницькому середовищі.<br>Система регулювання і підтримки підприємництва.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |
| <b>8.</b> | <b>Тема 8.</b><br><b>Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності</b><br>Зміст зовнішньоекономічної політики.<br>Механізм впливу держави на функціонування зовнішньоекономічного сектору.<br>Валютне регулювання в системі державне регулювання ЗЕД.<br>Регулювання міграції капіталів.<br>Платіжний баланс як інструмент державної зовнішньоекономічної політики.<br>Іноземне інвестування. Роль держави в залученні іноземних кредитів. | <b>2</b> |
| <b>9</b>  | <b>Тема 9.</b><br><b>Державне регулювання цін та інфляція</b><br>Державна політика ціноутворення: необхідність та сутність.<br>Система органів і правова основа державного регулювання цін.<br>Антиінфляційна політика держави.                                                                                                                                                                                                                   | <b>2</b> |
| <b>10</b> | <b>Тема 10.</b><br><b>Регіональна економічна політика</b><br><br>Регіональна економічна політика: суть, принципи та цілі.<br>Механізм реалізації регіональної економічної політики держави.<br>Державна регіональна фінансова політика                                                                                                                                                                                                            | <b>2</b> |

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |          |
|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <b>11</b> | <b>Тема 11.</b><br><b>Суспільний сектор економіки як об'єкт державного регулювання економіки</b><br>Суспільний сектор в економіці та його регулювання.<br>Засоби регулювання та методи оцінки ефективності функціонування суспільного сектору економіки.<br>Фінансування діяльності установ СЗДУ. | <b>2</b> |
| <b>12</b> | <b>Тема 12.</b><br><b>Соціальна політика</b><br>Зміст та моделі соціальної політики.<br>Механізм реалізації соціальної політики.<br>Завдання та показники соціальної політики<br>Регулювання оплати праці, доходів та споживання населення.                                                       | <b>2</b> |
| <b>13</b> | <b>Тема 13.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>2</b> |

|  |                                                                                                                                                              |           |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|  | <b>Державне регулювання природоохоронної діяльності</b><br>Зміст природоохоронної діяльності держави.<br>Механізм та інструменти природоохоронної діяльності |           |
|  | <b>Всього</b>                                                                                                                                                | <b>30</b> |

### 3.2. Практичні заняття – 30 год.

| № з/п | Назва розділів та тем, їх зміст                                                                                                                                              | Кількість годин СФН |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| 1.    | Виконання тестових завдань, які стосуються державного регулювання економіки та функції держави. Раціоналізація функцій держави в економічному розвитку                       | 2                   |
| 2.    | Організація державного регулювання, методологія виконання тестових завдань                                                                                                   | 2                   |
| 3.    | Стратегія соціально-економічного розвитку держави. Розробка стратегічних планів виконання тестових завдань                                                                   | 4                   |
| 4.    | Структура Державного бюджету України (надходження, видатки). Обрахування дефіциту Державного бюджету. Виконання тестових завдань                                             | 2                   |
| 5.    | Податкове регулювання. Види податків. Методика розрахунку облікової ставки, виконання тестових завдань                                                                       |                     |
| 6.    | Державне регулювання структурних зрушень в економіці, в т.ч інвестиційної діяльності, виконання тестових завдань                                                             | 2                   |
| 7.    | Державна, науков-технічна політика. Розрахунок оптимізації вкладення інвестицій в інноваційні проекти. Вирішення тестових завдань                                            | 2                   |
| 8.    | Нормативно-правове регулювання підприємництва в Україні: аналіз останніх документів Верховної ради України, Кабінету Міністрів. Виконання тестових завдань                   | 2                   |
| 9.    | Зовнішньо-економічна політика держави: механізм впливу, валютні регулювання, митні платежі. Аналіз раціоналізації експорту та імпорту в державі. Виконання тестових завдань  | 2                   |
| 10.   | Форми і методи державного регулювання цін. Антиінфляційні процеси, шляхи їх здійснення. Виконання тестових завдань                                                           | 4                   |
| 11.   | Механізм реалізації регіональної економічної політики держави. Аналіз постанови Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року щодо оптимізації територіальної структури | 2                   |
| 12.   | Методи оцінки ефективності функціонування суспільного сектору економіки. На прикладі конкретного регіону аналіз витрат і вигод. Виконання тестових завдань                   | 2                   |

|     |                                                                                                                         |           |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 13. | Соціальна політика. Визначення показників соціальної політики. Виконання тестових завдань                               | 2         |
| 14. | Організація природоохоронної діяльності. Виконання тестових завдань, відвідування факультету екології та захисту рослин | 2         |
|     | <b>Всього:</b>                                                                                                          | <b>30</b> |

### 3.3. Самостійна робота - 60 год.

| № з/п | Найменування розділів, тем                                                                   | Кількість годин |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1.    | Державне регулювання економіки та функції держави. Сутність державного регулювання економіки | 4               |
| 2.    | Основи методології та організації державного регулювання економіки                           | 2               |
| 3.    | Стратегія соціально-економічного розвитку держави                                            | 2               |
| 4.    | Фінансова політика                                                                           | 6               |
| 5.    | Структурна та інвестиційна політика                                                          | 4               |
| 6.    | Науково-технічна та інноваційна політика                                                     | 4               |
| 7.    | Державне регулювання підприємництва                                                          | 4               |
| 8.    | Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності                                         | 4               |
| 9.    | Державне регулювання цін та інфляція                                                         | 4               |
| 10.   | Регіональна економічна політика                                                              | 6               |
| 11.   | Суспільний сектор економіки як об'єкт державного регулювання економіки                       | 6               |
| 12.   | Соціальна політика                                                                           | 6               |
| 13.   | Державне регулювання природоохоронної діяльності                                             | 4               |
|       | <b>Загалом:</b>                                                                              | <b>60</b>       |

### 4. Узгодження з іншими дисциплінами

| № | Назва дисципліни, з якою проводиться узгодження | Прізвище лектора                |
|---|-------------------------------------------------|---------------------------------|
| 1 | Економічна теорія                               | Болгарова Наталія Костянтинівна |
| 2 | Державна служба                                 | Олійник Володимир Вікторович    |
| 3 | Державні фінанси та контроль                    | Тітенко Зоя Миколаївна          |
| 4 | Фіскальна система України                       | Березовська Людмила Олексіївна  |
| 5 | Банківська система                              |                                 |

| НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ                                     |                                                                                                               |                                                                                                    |                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| освітнього<br>ступеня<br>«Бакалавр»<br>Спеціальність<br>«Публічне<br>управління та<br>адміністрування» | Кафедра<br><u>Публічного управління та<br/>менеджменту інноваційної<br/>діяльності</u><br>2020-2021 навч. рік | <b>ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ<br/>БІЛЕТ № 1</b><br>з дисципліни<br><u>«Державне регулювання<br/>економіки»</u> | <b>Затверджую</b><br>Зав. кафедри<br><br>(підпис)<br><u>Приліпко С.М.</u><br>07.07.2020 р. |

### 1. Питання на екзамен:

- 1.1 Назвіть головні об'єкти державного регулювання економіки.
- 1.2 Продовжіть визначення: «Інвестиційна політика – це ...»
- 1.3 Принципи підприємницької діяльності наступні : ...
- 1.4 Продовжіть думку: «Стимулюючий вплив вільних цін може забезпечуватися за рахунок ...»

### 2. Тестові завдання :

#### 2.1. Головні риси кейнсіанської моделі:

- а) активне використання бюджетно-фінансових регуляторів стабілізації, економічної кон'юнктури;
- б) дефіцити фінансування державних витрат;
- в) відродження ринкового механізму;
- г) скорочення державних витрат.

#### 2.2. До прямих методів регулювання економіки відносяться:

- а) державні замовлення, закупівлі;
- б) субвенції;
- в) адміністративні методи;
- г) всі відповіді правильні.

#### 2.3. Принципи соціально-економічного прогнозування:

- а) рентабельності ;
- б) адекватності;
- в) системності;
- г) всі відповіді правильні.

#### 2.4. Основними напрямками грошово-кредитної політики є:

- а) згладжування циклічних коливань;
- б) стимулювання підприємництва;
- в) стимулювання росту оплати праці;
- г) сформування валютних курсів.

#### 2.5. Посилення соціальної орієнтації економіки передбачає:

- а) додаткові капіталовкладення у виробничу сферу;
- б) зміцнення матеріально-технічної бази промислових підприємств;
- в) розвиток інфраструктури;
- г) не має правильної відповіді.

#### 2.6. Державні гарантії інноваційної діяльності:

- а) підтримка інноваційних програм;
- б) охорона прав інтелектуальної власності;
- в) атестація інноваційної продукції;
- г) всі відповіді правильні.

#### 2.7. Підприємницьке середовище складається з наступних елементів:

- а) технологічне середовище;
- б) правове середовище;
- в) суспільна думка;
- г) світовий досвід.

#### 2.8. Шляхи стимулювання експорту наступні:

- а) адміністративні заходи;
- б) прогнозування;
- в) демпінгова політика;
- г) не має правильної відповіді.



**2.9. Головними цілями державного регулювання цін є:**

- а) запровадження граничного рівня рентабельності;
- б) недопущення інфляції;
- в) підтримка прожиткового мінімуму;
- г) не має правильної відповіді.

**2.10. Основні види міжбюджетних трансфертів:**

- а) дотації;
- б) субсидії;
- в) субвенції;
- г) всі відповіді правильні.

**2.11. Фінансування органів влади та управління здійснюється :**

- а) за рахунок дотацій;
- б) за рахунок субсидій;
- в) за рахунок коштів державного бюджету;
- г) за рахунок коштів місцевих бюджетів.

**2.12. Квасисуспільні продукти, це:**

- а) продукти, пропозицію яких формує державний сектор;
- б) продукти, пропозицію яких формує приватний сектор;
- в) товари, роботи, послуги;
- г) не має правильної відповіді.

**2.13. До основних показників, що оцінюють соціальну політику належать:**

- а) кількість населення, його склад;
- б) національний дохід на душу населення;
- в) оплата праці;
- г) не має правильної відповіді.

**2.14. Мінімальна заробітна плата, це:**

- а) номінальна заробітна плата;
- б) реальна заробітна плата;
- в) державна соціальна гарантія;
- г) не має правильної відповіді.

**2.15. Засоби державного регулювання природоохоронної діяльності наступні:**

- а) комплексні;
- б) законодавчі;
- в) нормативно-правові;
- г) регулятивні.

**2.16. До основних організаційно-економічних інструментів державного регулювання природоохоронної діяльності належать:**

- а) договори на комплексне природокористування;
- б) оренда природоохоронних об'єктів;
- в) передача у постійне користування природоохоронних об'єктів;
- г) всі відповіді правильні.

**3. Задача**

Ваше бачення оптимізації державного регулювання економіки в соціальній сфері.

## 5. Питання для самоконтролю

1. Сутність державного регулювання.
2. Необхідність та функції державного регулювання економіки.
3. Цілі державного регулювання економіки.
4. Об'єкти і суб'єкти державного регулювання економіки.
5. Основні принципи державного регулювання економіки.
6. Форми державного регулювання економіки.
7. Суть економічних і адміністративних методів.
8. Методи прямого і непрямого впливу державного регулювання економіки.
9. Суть макроекономічного планування.
10. Стратегічна мета та цілі макроекономічного планування.
11. Методи макроекономічного планування, суть.
12. Механізм реалізації макроекономічних планів і програм.
13. Складові фінансової системи країни.
14. Суть фіскальної політики, її види.
15. Політика "дорогих" і "дешевих" грошей, суть.
16. Структура видатків державного бюджету.
17. Основна мета та види ціноутворення.
18. Структура економіки як багатопланове поняття.
19. Способи структурної перебудови економіки.
20. Конкурентні переваги України.
21. Критерії пріоритетності галузі.
22. Методи структурного регулювання.
23. Суть інвестиційної політики.
24. Джерела інвестування державних інвестицій.
25. Основні принципи інвестиційної політики.
26. Суть науково-технічного та інноваційного потенціалів.
27. Складові науково-технічної політики.
28. Принципи державної інноваційної політики.
29. Роль вітчизняного бізнесу у суспільстві.
30. Суть державного регулювання підприємницької діяльності.
31. Методи та інструменти на розвиток підприємництва.
32. Комерціалізація державного сектору, суть.
33. Шляхи ефективного використання державного сектора.
34. Суть зовнішньо-економічної політики.
35. Об'єкти і суб'єкти зовнішньо-економічної політики.
36. Характерні риси зовнішньо-економічного становища України.
37. Цілі зовнішньо-економічної політики.
38. Суть валютного регулювання.
39. Способи стимулювання експортного виробництва.
40. Складові балансу руху капіталів.
41. Суть поточного платіжного балансу.
42. Сутність прямих методів державного регулювання цін.
43. Цілі та мета державного регулювання цін.
44. Сутність механізму декларування.

45. Фактори інфляції.
46. Сутність антикорупційної політики.
47. Сутність та інструменти дефляційної політики.
48. Сутність та інструменти адапційної політики.
49. Сутність державної регіональної економічної політики.
50. Об'єкт і суб'єкт державної регіональної політики.
51. Роль місцевого самоврядування у розвитку територій.
52. Основні цілі державної регіональної політики.
53. Складові суспільного сектора економіки.
54. Показники стану і завдань суспільного сектора економіки.
55. Методи визначення ефективності суспільного сектора економіки.
56. Суть методів: "аналіз витрат і результативність" та "аналіз витрат і корисність".
57. Суть методу "витрат" і "вигод".
58. Основні принципи соціальної політики.
59. Завдання соціальної політики.
60. Суть соціальних амортизаторів, їх роль в економіці.
61. Особливості державного регулювання ринку праці.
62. Основні елементи механізму розподілу та перерозподілу доходів.
63. Роль соціального страхування.
64. Принципи охорони навколишнього природного середовища.
65. Заходи держави в сфері природоохоронної діяльності.
66. Зміст прямих методів економічного регулювання.
67. Джерела здійснення фінансування природоохоронних заходів.

## 6. Критерії оцінки рівня знань студентів за результатами контролю виконання теоретичних та практичних завдань з курсу „Державне регулювання економіки”

**Оцінка „відмінно”** ставиться студенту, який глибоко, ґрунтовно засвоїв програмний матеріал, досконало, грамотно і логічно послідовно його викладає. У відповіді теорія пов'язана з практикою. при цьому у студента не виникає складнощів при зміні завдання, він вільно рішає задачі, відповідає на додаткові питання, вірно обґрунтовує правильні рішення, володіє різноманітними навичками і прийомами виконання різноманітних завдань.

**Оцінка „добре”** ставиться студенту, що твердо засвоїв програмний матеріал, грамотно і по суті подає його, не допускає суттєвих неточностей у відповідях на питання, вірно застосовує теоретичні положення при рішенні практичних питань і задач, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання.

**Оцінка „задовільно”** ставиться студенту, який засвоїв лише програмний матеріал, але не засвоїв його детально, допускає неточності, недостатньо вірні трактування, порушується послідовність у викладі програмованого матеріалу і допускає труднощі у виконанні практичних робіт.

**Оцінка „незадовільно”** ставиться студенту, який не знає значної частини програмованого матеріалу, допускає суттєві помилки, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні роботи.

Таблиця 2

**Розподіл балів, які отримують студенти**

| Поточний контроль           |                             |                             |                                     | Рей-<br>тинг з<br>навчал<br>ьної<br>роботи<br>$R_{НР}$ | Рейтинг з<br>додатково<br>ї роботи<br>$R_{ДР}$ | Рей-<br>тинг<br>штрафн<br>ий<br>$R_{ШТР}$ | Підсумк<br>ова<br>атестаці<br>я (екза-<br>мен чи<br>залік) | Загальна<br>кількіст<br>ь балів |
|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------|------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| Змістов-<br>ний<br>модуль 1 | змістов-<br>ний<br>модуль 2 | Змістов-<br>ний<br>модуль 3 | Зміс-<br>тов-<br>ний<br>модуль<br>4 |                                                        |                                                |                                           |                                                            |                                 |
| 0-100                       | 0-100                       | 0-100                       | 0-100                               | 0-70                                                   | 0-20                                           | 0-5                                       | 0-30                                                       | 0-100                           |

Для визначення рейтингу здобувач вищої освіти із засвоєння дисципліни  $R_{дис}$  (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (здобувач вищої освіти) з навчальної роботи  $R_{НР}$  (до 70 балів):  $R_{дис} = R_{НР} + R_{ат}$ .

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з таблиці 1.

**Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і  
національними оцінками**

| Рейтинг здобувача вищої освіти, бали | Оцінка національна за результати складання |               |
|--------------------------------------|--------------------------------------------|---------------|
|                                      | екзаменів                                  | заліків       |
| 90-100                               | Відмінно                                   | Зараховано    |
| 74-89                                | Добре                                      |               |
| 60-73                                | Задовільно                                 |               |
| 0-59                                 | Незадовільно                               | Не зараховано |

## **7. Методи навчання**

Основними видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) самостійна робота студентів, в) консультації.

Методи навчання є одним з найважливіших компонентів навчального процесу. Без відповідних методів діяльності неможливо реалізувати цілі і завдання навчання, досягнути відповідних результатів. У процесі навчання зв'язок методу з іншими компонентами зворотній: метод є похідним від цілей, завдань, змісту, форм навчання; водночас він суттєво впливає на можливості їх практичної реалізації. Навчання прогресує настільки, наскільки дозволяють йому рухатись уперед застосовані методи.

Під час викладення дисципліни «Державне регулювання економіки» застосовуються наступні методи навчання:

I. Методи організації і самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності

I.I. Методи навчання за джерелом передачі та сприймання інформації:

- словесні (лекція, пояснення, семінарське заняття),
- наочні (ілюстрація, демонстрація в т.ч. за допомогою ТЗН),
- практичні (дослідження, практичні роботи, реферати, індивідуальні семестрові завдання)
- опрацювання літературних джерел;

I.II. Методи навчання за логікою передачі і сприймання навчальної інформації:

- індуктивні (від одиничного до загального, від конкретного до абстрактного)
- дедуктивні (сприяє засвоєнню навчального матеріалу на основі узагальнень: від загального до одиничного);

I.III. Методи навчання за рівнем самостійності (напруженості) пізнавальної діяльності, якого досягають студенти, працюючи за схемою навчання, запропонованою викладачем:

- репродуктивний,
- проблемний,
- частково-пошуковий,
- дослідницький;

I.IV. Методи навчання за ступенем керівництва навчальною роботою

- навчальна робота під керівництвом викладача (практична робота в

аудиторії);

- самостійна робота студента;

II. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності

- ділова або рольова гра,
- дискусія,
- «мозкова атака»,
- аналіз конкретних ситуацій,
- проблемна лекція.

## **8. Форми контролю**

При вивченні дисципліни «Державне регулювання економіки» застосовуються наступні методи контролю: усний і письмовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення модульної оцінки і враховуються при визначенні підсумкової залікової оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на лекціях відповідно до конкретних цілей, засвоєння змістових модулів (проміжний контроль) – на підсумкових заняттях.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- розв'язування задач;
- виконання творчих завдань.

Модульний контроль є складовою кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Завданням модульного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час засвоєння окремого модуля дисципліни. Модуль – це логічно завершена частина теоретичного та практичного навчального матеріалу з навчальної дисципліни. Кожен окремий модуль включає завдання для самостійної роботи, письмові контрольні роботи тощо. Модульна оцінка – це сума балів, отриманих студентом за виконання всіх видів робіт, передбачених цим модулем.

Поточний контроль здійснюється під час проведення модульного контролю.

Підсумковий контроль засвоєння модулів здійснюється по їх завершенню на підсумкових заняттях.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих модулів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку та екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни «Трансфер технологій».

### **Формами контролю засвоєння основного матеріалу курсу визначаються:**

1. Опитування студентів під час проведення практичних занять.
2. Контрольні письмові роботи (тести) в аудиторії на практичних заняттях (0.5 год. на тест) як результат засвоєння матеріалу трьох попередніх тем.
3. Індивідуальні завдання (реферати та підсумкові роботи) для самостійного опрацювання додаткового матеріалу по тематиці курсу.
4. Екзаменаційне завдання як результат вивчення всього курсу.

## **9. Основна література**

1. Бодров В.І, Сафронова О.М., Балдич Н.І. . Державне регулювання економіки та економічна політика. Навч.посіб. - К.: Академвидав, 2010. - 520 с.
2. Дідківська Л.І., Головка Л.С. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. - 6-е вид, випр. і доп.- К.: Знання-Прес, 2007. - 214с.
3. Котикова О.І.Державне регулювання та інвестування економіки: конспект лекцій. ММиколаїв: СПД Румянцева Г.В., 2018 – 194 с.
4. Ушакова Н.Т. Державне регулювання економіки [Текст]: навчально-методичний посібник / п. Т.Ушакова, Л.М.Зарецька – : ХДУХТ, 2014 - 225 с.
5. Чистов С.М. Державне регулювання економіки: Навч.- методичн. посібник. - К.: КНЕУ, 2002. - 208 с.
6. Швайка Л.А. Державне регулювання економіки: Підр.- К.: Знання, 2008. - 462 с.

### **9.1. Допоміжні офіційні документи**

1. Конституція України.
2. Господарське законодавство ( що діє на 01.09.20.).
3. Бюджетний кодекс.
4. Господарський кодекс.
5. Земельний кодекс.
6. Кодекс законів про роботу.
7. Митний кодекс.
8. Цивільний кодекс.
9. Закони України:
- 10.Про антимонопольний комітет;
- 11.Про аудиторську діяльність;
- 12.Про банки й банківську діяльність;
- 13.Про банкрутство;
- 14.Про бюджетну систему України;
- 15.Про власність;
- 16.Про господарчі товариства;
- 17.Про Державний бюджет України на відповідний рік;

18. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні;
19. Про державне прогнозування й розробку програм економічного й соціального розвитку України";
20. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття;
21. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності й втратами, обумовленими народженням і похованням;
22. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві й професійних захворюваннях;
23. Про зайнятість населення;
24. Про основи державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності;
25. Про захист від несумлінної конкуренції;
26. Про захист іноземних інвестицій;
27. Про зовнішньоекономічну діяльність;
28. Про інвестиційну діяльність;
29. Про інноваційну діяльність;
30. Про концепції створення спеціальних (вільних) економічних зон в
31. Україні;
32. Про кредитні союзи;
33. Про лізинг;
34. Про ліцензування;
35. Про малі підприємства;
36. Про місцеве самоврядування в Україні;
37. Про місцеві Ради народних депутатів і місцеве й регіональне самоврядування;
38. Про Національний банк України;
39. Про наукову й науково-технічну діяльність;
40. Про оплату праці;
41. Про оподаткування прибутку підприємств;
42. Про основи державної політики в сфері науки й науково-технічної діяльності;
43. Про особливості приватизації майна в АПК;
44. Про охорону навколишнього середовища;
45. Про пенсійне забезпечення
46. Про підприємства в Україні;
47. Про підприємництво;
48. Про поставки продукції для державних потреб;
49. Про приватизацію майна державних підприємств;
50. Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію);
51. Про приватизаційні папери;
52. Про режим іноземного інвестування;



53. Про розмір внесків на деякі види загальнообов'язкового державного соціального страхування;
54. Про систему оподатковування ;
55. Про стимулювання розвитку регіонів ;
56. Про ціни й ціноутворення;
57. Про цінні папери й фондову біржу;
58. Про фіксований сільськогосподарський податок та інші.
59. Укази президента України:
60. "Про вдосконалення валютного регулювання" від .
61. "Про державне казначейство України" від .
62. "Про державну підтримку малого підприємництва" від;
63. "Про інвестиційні фонди й інвестиційні компанії";
64. Постанови й декрети Кабінету Міністрів України:
65. Декрет КМУ "Про місцеві податки й збори";
66. Постанова КМУ "Про встановлення повноважень органів виконавчої влади й виконавчих органів місцевих рад щодо регулювання цін (тарифів)";
67. Постанова КМУ "Про оплату праці працівників на основі єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ й організацій окремих областей бюджетної сфери" та інші.
68. Програми діяльності КМ України:
69. Програма зайнятості населення.

## **9.2. Монографії, підручники, посібники, збірники наукових праць**

1. Ковтун О.І Державне регулювання економіки: Навч.посіб.2-ге вид., оновл. і доп. - Львів: Новий світ- 2000 2006, - 343 с..
2. Стеченко Д.М. Державне регулювання економіки: Навч.посіб. - К.: М<sup>^</sup>УП, 2000. - 176с.
3. Федулова Л.І. Інноваційна економіка. Підр. для студентів вищих навчальних закладів. - К.:Либідь, 2006. - 477 с.
4. Чистов С.М. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. /За ред. Чистова С.М., Никифорова АЄ., Куценко Г.Ф. - К.: 2000.
5. Ушакова Н.Г. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. - Харків: Константа, 2000. - 175с.
6. Савченко А.Р. Макроекономічна політика: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2001. - 166с.

## **9.3. Інформаційні ресурси**

1. Офіційний сайт Державної Служби статистики України  
<http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Case Україна. Періодичні видання, економічний огляд. - Режим доступу:  
[^ase-ukraine.com.ua](http://ase-ukraine.com.ua)>.

3. Головний економічний журнал України. - Режим доступу: <economist.net.ua>.
4. Європейський вибір України. - Режим доступу: <www.minyust.gov.ua>.
5. Сайт журналу "Вопросы экономики" - Режим доступу: <www.vopreco.ru >.
6. Сайт журналу "Бізнес Інформ" - Режим доступу: <www.business-inform.net>.
7. Сайт журналу "Проблеми економіки" - Режим доступу: <www.problecon.com>.
8. Сайт журналу "Економіка розвитку" - Режим доступу: <www.ed.ksue.edu.ua>.
9. Сайт журналу "Економічна теорія" - Режим доступу: <http://www.etet.org.ua>.
10. Сайт журналу "Горизонты экономики" - Режим доступу: <http://www.economizdat.ru/zhurnal>.
11. Сайт журналу "Альтернативы" - Режим доступу: <www.alternativy.ru>.
12. Сайт журналу «Актуальні проблеми економіки» - Режим доступу: <eco-science.net>.
13. Офіційні видання Верховної Ради України. - Режим доступу: <obcom.net.ua>.
14. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського - Режим доступу: <www.nbuv.gov.ua>.
15. Офіційний сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка. - Режим доступу: <korolenko.kharkov.com>.
16. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки України - Режим доступу: <nplu.org >.
17. Офіційний сайт Львівської наукової бібліотеки ім. Василя Стефаника НАН України - Режим доступу: <www.lsl.lviv.ua>.
18. Офіційний сайт Одеської державної наукової бібліотеки ім. М. Горького